

Een iGecoro in de Getestreek

Een opstapje naar meer

32 |

Netwerken kunnen tot inspirerende en krachtvolle structuren leiden – zoals de oprichting van een intergemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening. Onder het motto ‘het geheel is meer dan de som van de delen’ gebeurde zulks in de Getestreek, een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Zoutleeuw-Geetbets-Linter.

De burgemeesters en directeurs van de TGV (Tussen Gete en Velpe)-gemeenten bij de ondertekening van hun samenwerkingscharter in september 2019. Vooraan, v.l.n.r.: de burgemeesters van Kortrijk, Zoutleeuw, de gouverneur van Vlaams-Brabant (eregast), Geetbets, Linter.

JOHAN THOMAS [DIENST OMGEVING, STAD ZOUTLEEUW]
KATRIJN VANHERCK [DEPARTEMENT OMGEVING]

Begin 2000 startte Ruimte Vlaanderen de gebiedsgerichte atriumwerking op. Binnen dit overlegforum leerden omgevingsambtenaren elkaar beter kennen en werd onderling informatie en ervaring uitgewisseld omtrent concrete vergunningsaanvragen. Binnen de Getestreek ontstond zo een netwerk waar Johan Thomas, diensthoofd Omgeving van de stad Zoutleeuw, en diens collega's actief aan meewerkten. Na de ontvoogding verdween Ruimte Vlaanderen meer naar de achtergrond en werd de kaart van subsidiariteit getrokken.

Bovendien groeide het takenpakket. Zo is vergunnen te complex geworden voor één persoon en vergt ook de digitalisatie via het omgevingsloket de nodige expertise. Tegelijk worden de behandelingstermijnen steeds korter.

Ook het gemeentelijk personeelsbeleid speelt hier een rol. In kleinere gemeenten is er vaak een beperkte personeelsbezetting, soms zelfs maar één personeelslid. In de Getestreek kwam daar nog een pensioneringsgolf bij, die het des te noodzakelijker maakte om elkaar en de nieuwe collega's te ondersteunen.

In 2018 werd het strategisch project Getestreek¹ goedgekeurd. Onder de coördinatie van de Provincie Vlaams-Brabant en met de terreinervaring van het Regionaal Landschap Zuid-Hageland, werkt dezelfde groep van ambtenaren aan een integrale beleidsvisie voor het gehele beleidsdomein 'Omgeving'. De werkgroepen hierrond komen bijna wekelijks samen. Dat maakt de samenwerking nog intenser, en het netwerk groeit.

Verplichting tot een Gecoro

Sinds 1 mei 2000 zijn gemeenten verplicht een adviesraad voor ruimtelijke ordening op te richten, hierna de Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening (Gecoro) genoemd. Deze verplichting geldt vandaag nog steeds.

Tot 1 januari 2019 konden kleine gemeenten (met minder dan 10.000 inwoners) evenwel een vrijstelling bekomen van de verplichting om een Gecoro op te richten. In dat geval nam de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar de taken van de Gecoro waar. Dit leidde niet zelden tot een dubbelzinnige situatie, waarbij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar tegelijk de Vlaamse beleidsdoelstellingen moest bewaken en zuiver lokale aangelegenheden moest behartigen.

Met het decreet van 8 december 2017 (de zogenaamde Co-

¹ <https://rsv.ruimtevlaanderen.be/RSV/Ruimtelijk-Structuurplan-Vlaanderen/Strategische-projecten/Zoek-naar-projecten/Projecten/projId/68>.

Met de iGecoro is een alternatieve oplossing gevonden voor kleine gemeenten die het moeilijk hebben om een eigen Gecoro samen te stellen.

dextrein)² werd afgestapt van deze mogelijkheid tot vrijstelling. In plaats daarvan voerde de decreetgever de mogelijkheid in om met verschillende gemeenten samen een intergemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening – een iGecoro – op te richten. Daarmee is een alternatieve oplossing gevonden voor kleine gemeenten die het moeilijk hebben om een eigen Gecoro samen te stellen.

Opportunities van een iGecoro

Bij oprichting van een Gecoro kunnen een aantal problemen opduiken. Denk maar aan het vinden van voldoende geschikte kandidaten in de vereiste man-vrouwverhouding. Een goede werking van de Gecoro kan belemmerd worden door een clash tussen bepaalde maatschappelijke geledingen of door een groot verloop aan vertegenwoordigers.

Een iGecoro beschikt over een ruimere expertisepool en maatschappelijke vertegenwoordigers op een iets hoger schaalniveau. Daardoor vergroot de kans dat de focus op een regionaal belang komt te liggen, dat het eng lokale overstijgt. Gemeenten in eenzelfde regio zullen vaak met eenzelfde problematiek geconfronteerd worden of de gevolgen voelen van beslissingen in een andere gemeente. Vanuit de gegroeide samenwerking kunnen stappen naar een gemeenschappelijke visievorming, op een hoger ruimtelijk schaalniveau, allicht gemakkelijker worden gezet.

Totstandkoming van de iGecoro Getestreek

Binnen de ambtelijke werkgroepen van het strategisch project Getestreek werden een aantal gemeenschappelijke werkpunten gedetecteerd. Zo kwam men ertoe om, in gemeenschappelijk overleg, ontwerpstatuten op te maken voor een interlokale vereniging. In eerste instantie moet dit leiden tot de oprichting van een iGecoro en een kwaliteitskamer. Het feit dat Zoutleeuw,

| 33

² Decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving.